

ԱՇԽԱՏԱԿԻՑՆԵՐՈՒ ԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆՆԵՐ

Եւրի Աւետիսեան

yuriavetisyan@ysu.am

Ծնած է 1961ին, Արտաշատ: 2002ին պաշտպանած է դոկտորականը՝ «Արեւմտահայ բանաստեղծութեան լեզուն» նիւթով: 1988–2002՝ ԵՊՀ հայոց լեզուի ամբիոնի դասախօս, 2008էն՝ նոյն ամբիոնի փրոֆեսոր, 2015–9՝ ԵՊՀ սփիւռքագիտութեան ամբիոնի հիմնադիր-վարիչ, 2013էն՝ ԵՊՀ հայոց լեզուի ամբիոնի վարիչ: 2011էն անդամ է *Բանբեր Երեւանի համալսարանի*, իսկ 2013էն՝ *Հայագիտութեան հարցեր* պարբերականներու խմբագրական խորհուրդներուն: 2009–14՝ ՀՀ Սփիւռքի նախարարութեան ատեանի անդամ: Պարգևատրուած է ԹՄՄ «Հայկաշէն Ուզունեան» ամէնամեայ մրցանակ-պատուոգիրով (2003), ԵՊՀ ոսկեայ մետալով (2015): Համահեղինակ է գիրքերու, հեղինակ՝ դասագիրքերու, մենագրութիւններու, որոնց վերջինը՝ *Հայագիտութեան զուգահեռականներում* (2021):

Գիտական հետաքրքրութիւնները կ'ընդգրկեն լեզուի կանոնակարգման հարցերը, հայոց լեզուն եւ խօսքի մշակոյթը, արեւմտահայերէնը, ձեւաբանութիւնը, արեւմտահայ բանաստեղծութեան լեզուն, արեւելահայերէնի եւ արեւմտահայերէնի զուգադրական քերականութիւնը, լեզուի զարգացումը, պաշտօնական լեզուն:

2011էն կ'աշխատակցի ՀՀՀին:

Արծուի Բախչինեան

artsvi@yahoo.com

Ծնած է 1971ին, Երեւան: 1996ին պաշտպանած է թեկնածուական «Վահան Տէրեանի ստեղծագործական աշխատանոցը» նիւթով: 2009էն գիտաշխատող է ՀՀ ԳԱԱ պատմութեան ինստիտուտի հայ գաղթավայրերի եւ Սփիւռքի բաժնին մէջ: Հեղինակ է բազմաթիւ ուսումնասիրական հատորներու, յօդուածներու, թարգմանութիւններու, որոնց վերջինը՝ *Հայերն Աֆրիկայում (պայմաւորաբանասիրական ուսմանասիրութիւն)* (2024): Գիտական հետաքրքրութիւնները կ'ընդգրկեն սփիւռքահայ համայնքներու պատմութիւնն ու պատմամշակութային առնչութիւնները, հայ մշակոյթի պատմութիւնը, նոր շրջանի պատմաբանասիրական նիւթերը, երեւելի հայագգիներ...: 2001–21՝ ՀՀՀ ներկայացուցիչն էր Երեւանի մէջ:

1998էն կ'աշխատակցի ՀՀՀին:

Ռուբէն Գասպարեան

ruben52@mail.ru

Ծնած է Երեւան, 1952ին: 1984ին աւարտած է ԵՊՀ բանասիրութեան ֆակուլտետը: 1986–88՝ պաշտօնավարած է Յուշարձաններու պահպանութեան պետական մարմին մէջ, իսկ 1988էն գիտաշխատող է ՀՀ ԳԱԱ հնագիտութեան եւ ազգագրութեան ինստիտուտի վիմագրութեան բաժնին մէջ: Հեղինակ է տասնեակ մը գիտական յօդուածներու: Գիտական հետաքրք-

րությանն են դիմում հայ միջնադարեան պատմագրությանն է: Իր ուսումնասիրությանն են դիմում իբրեւ աղբիւր կ'օգտագործէ ոչ միայն հայ եւ օտար պատմագիրներու երկերը, այլեւ վիմագրութիւնը: 2022էն կ'աշխատակցի ՀՀՀին:

Վաչագան Գրիգորեան

vachik_grigoryan@mail.ru

Ծնած է Կոտայքի մարզի Քաղսի գիւղը: 1983ին աւարտած է ԵՊՀ բանասիրութեան ֆակուլտէտը: 1988ին պաշտպանած է թեկնածուական, իսկ 2003ին՝ դոկտորական, 2008ին դարձած է փրոֆեսոր: 2010էն վարիչն է Գաւառի պետական համալսարանի հայոց լեզուի եւ գրականութեան ամբիոնին: 1991ին ընտրուած է Հրազդանի շրջանային ժողկրթբաժնի վարիչ, 1995-99՝ եղած է Կոտայքի մարզի կրթութեան վարչութեան պետի տեղակալ: Հեղինակ է Հրանտ Մաթետոսեանի եւ Լեւոն Շանթի մասին մենագրութիւններու, դասագիրքերու, օժանդակ ձեռնարկներու: 2013ին արժանացած է «Հրանտ Մաթետոսեան» մրցանակին: Գիտական հետաքրքրութիւններու ծիրը կ'ընդգրկէ դասական եւ նորագոյն շրջանի հայ գրականութիւնը: 2001էն կ'աշխատակցի Հայկազեան հայագիտական հանդէսին:

Լիլիթ Զաքարեան

lilitzakaryan66@gmail.com

Ծնած է 1966ին, Երեւան: 1993ին պաշտպանած է թեկնածուական՝ «Սոցիալ-տնտեսական փոփոխութիւնները խորհրդահայ գիւղում 1980ականներին» նիւթով: 2008ին ստացած է դոցենտի կոչում: Աւագ գիտաշխատող է ՀԱԱ ԳԱԱ պատմութեան ինստիտուտի նորագոյն պատմութեան բաժինին մէջ: Հեղինակ է մենագրութիւններու, վերջինը՝ *Տարածքային կառավարման եւ տեղական ինքնակառավարման համակարգերի ձեւաւորումն ու զարգացումը Հայաստանի Հանրապետութիւնում* (2018): Գիտական հետաքրքրութիւններուն ծիրը կ'ընդգրկէ գիւղի պատմութիւնը, Հայաստանի երրորդ Հանրապետութեան պատմութիւնը, տեղական ինքնակառավարման համակարգը, ՀՀ խորհրդարանի գործունէութիւնը, քաղաքական համակարգի փոխակերպումները, կրթութեան ոլորտը: 2023էն կ'աշխատակցի ՀՀՀին:

Արթո Թաւուքեան

arto@designshiva.com

Ծնած է 1958ին, Մոնթրէալ: 1982ին աւարտած է Քոնքորտիա համալսարանի Communication Studiesի պսակաւոր արուեստից բաժինը: Թաւուքեան ինքզինք կը նկարագրէ իբրեւ «որսորդ մը արուեստի արժէքաւոր գործերու, որոնք լքուեցան, երբ հայեր ստիպուեցան փախչիլ Օսմանեան կայսրութենէն՝ 1915ին»: Ներկայիս կ'աշխատի *50 Ways to Recognize Armenian Rugs* վերնագրեալ գիրքին վրայ: Հաստատած է հայ արուեստին նուիրուած www.hyeantiques.com կայքը: Հետաքրքրութիւններուն ծիրը կ'ընդգրկէ հայ արուեստն ու հայոց պատմութիւնը:

2022-ին կ'աշխատակցի ՀՀՀին:

Մանէ Խառատեան

art.phil.maneh@gmail.com

Ծնած է 1985ին, Ալավերդի: Աւարտած է ԵՊՀ փիլիսոփայութեան եւ հոգեբանութեան ֆակուլտետի մագիստրականը՝ «Ժամանակակից արուեստը՝ որպէս տեխնածին քաղաքակրթութեան երեւոյթ» նիւթով: 2010-18՝ պաշտօնավարած է Կամերային երաժշտական թատրոնին մէջ, 2020-21՝ Ճարտարապետութեան եւ շինարարութեան Հայաստանի ազգային համալսարանին մէջ: Յունուար 2021էն Հայաստանի պատմութեան թանգարանի (ՀՊԹ) տնօրէնի օգնական է: Հրատարակած է ուսումնասիրութիւններ ՀՊԹ գիտական պարբերականին մէջ: Գիտական հետաքրքրութիւններու ծիրը կ'ընդգրկէ փիլիսոփայութիւնը, արուեստը, հոգեբանութիւնը, հոգեվերլուծութիւնը, բժշկագիտութիւնը, կենսաբանութիւնը, էթնոհոգեբանութիւնը:

2023-ին կ'աշխատակցի ՀՀՀին:

Գայիանէ Մախմուրեան

ggmakhm@gmail.com

Ծնած է Երեւան, 1955ին: 1978ին աւարտած է Մաքսիմ Գորկիի անուան Քիւմի պետական մանկավարժական ինստիտուտի պատմական ֆակուլտետը, պատմութեան եւ հասարակագիտութեան ուսուցիչի մասնագիտութեամբ: 2009ին պաշտպանած է դոկտորական ՀՀ ԳԱԱ պատմութեան ինստիտուտին մէջ՝ «1918-1920թթ. Հայաստանի Հանրապետութիւնը Մեծ Բրիտանիայի քաղաքականութեան մէջ» նիւթով: Ներկայիս նոյն ինստիտուտի առաջատար գիտաշխատող է: Շրջան մը եղած է անդամ՝ ՀՀ պաշտպանութեան նախարարին կից գործող հասարակական խորհրուրդին:

Հեղինակ է բազմաթիւ հատորներու, որոնց վերջիններն են՝ *Օսմանեան կառավարութեան՝ 1918թ. Բաթումի պայմանագրից հրաժարուելու մասին* (2022), *The French Policy in the Republic of Armenia and Transcaucasia in 1919* (2023), *On the Historical and Political Assessment of the Treaty of Moscow, Dated March 16 (18), 1921* (2024), կազմած եւ ուսերէն (2011), ապա անգլերէն (2020) թարգմանած է՝ *Հայաստանը ԱՄՆ պետական դեսպարտմենտի 1917-1920թթ. փաստաթղթերում* հատորը, անգլերէնէ թարգմանած է Ռիչըրտ Յովհաննիսեանի *1918-1920թթ. Հայաստանի Հանրապետութեան միջազգային յարաբերութիւնները* հատորը (2007): Հեղինակ է աւելի քան 75 գիտական յօդուածներու, որոնց նորագոյնները կը կրեն հետեւեալ վերնագրերը.- «Կրթութիւնը Շուշիի եւ Ալեքսանդրապոլի գաւառներում ու նրա սոցիալական արտայայտութիւնն ըստ 1910-1917թթ. Կովկասեան տարեգրքի տուեալների» (2022), «Հայաստանի Հանրապետութեան անկախութիւնը Հայոց Ազգային խորհրդի նիստերի արձանագրութիւններում», «Բրեստ-Լիտովսկի հաշտութիւնից մինչեւ Մուդրոսի զինադադար. չկատարուած պայմանագրերի պատմութիւն», «ԽՍՀՄ փլուզման պատ-

ճառների լուսաբանումը ԱՄՆ, Միացեալ Թագաւորութեան եւ Ֆրանսայի XXI դարի պատմաբանների աշխատութիւններում» (2024): Գիտական հետաքրքրութիւններու ծիրը կ'ընդգրկէ ԱՄՆի, Մեծ Բրիտանիայի եւ Ֆրանսայի քաղաքականութիւնը 1918-1920ի Հայաստանի Հանրապետութեան հանդէպ, ԱՄՆի վերաբերմունքը Հայկական Հարցին՝ 1916-23, Մեծ Եղեռնի պատմութիւնը 1915-23: 2015էն կ'աշխատակցի ՀՀՀին:

Վարդան Մատթէոսեան

varnyl@yahoo.com

Ծնած է 1964ին, Մոնթեվիտէ: 2005ին պաշտպանած է թեկնածուականը՝ «Հայերը Արժանթինի մէջ՝ սկիզբէն մինչեւ 1950» նիւթով, ՀՀ ԳԱԱ պատմութեան ինստիտուտին մէջ: 2019էն կը վարէ Նիւ Եորքի Հայաստանեայց Առաքելական եկեղեցւոյ արեւելեան թեմի (կիլիկեան աթոռ) դիւանապետի պաշտօնը: Հեղինակ է հայերէն, սպաներէն ու անգլերէն հատորներու, բազմաթիւ գիտական յօդուածներու, խմբագրած ու թարգմանած է բազմաթիւ հատորներ՝ հայերէն, սպաներէն ու անգլերէն, որոնց վերջինն են *The Politics of Naming the Armenian Genocide: Language, History, and "Medz Yeghern,"* (2022), եւ *A Woman of the World: Armen Ohanian, the "Dancer of Shamakha,"* (2022, Արծուի Բախշինեանի հետ): 2023ին արժանացաւ Կիլիկիոյ հայոց կաթողիկոս Արամ Ա. վեհափառի «Մեսրոպ Մաշտոց» շքանշանին: Գիտական հետաքրքրութիւններուն ծիրը կ'ընդգրկէ Սփիւքը, հայոց հնագոյն եւ նոր պատմութիւնը, հայ նոր եւ նորագոյն գրականութիւնը, պատմաբանասիրական խնդիրներ: 1996էն կ'աշխատակցի ՀՀՀին:

Գագիկ Մարտոյեան

martoyangagik474@gmail.com

Ծնած է 1965ին, Երեւան: 1992ին աւարտած է ԵՊՀ բանասիրական ֆակուլտէտը: 1992-94՝ պաշտօնավարած է ՀՀ պաշտպանութեան նախարարութեան մէջ, որպէս լրատուութեան եւ վերլուծութեան բաժնի պետ: 1994-2000՝ զբաղած է լրագրութեամբ, աշխատակցելով *Ազգ, Առաւօր, Հայաստանի Հանրապետութիւն* օրաթերթերուն: 2000-4՝ պաշտօնավարած է ՀՀ ՆԳՆ ներքին գործերուն մէջ, որպէս ակումբի պետ: Հեղինակ է շարք մը մենագրութիւններու, որոնց վերջինը՝ *Ժողովրդական միհրապաշտութիւնը եւ գարնանային տարեմուտը* Սասնայ ծռեր էպոսում (2018): Ունի նաեւ շարք մը յօդուածներ: Գիտական հետաքրքրութիւններու ծիրը կ'ընդգրկէ հայ ազգագրութիւնը եւ աստղային առասպելաբանութիւնը: 2000էն կ'աշխատակցի *Հայկազեան հայագիտական հանդէսին*:

Արմէն Միքայէլեան

armen_michaelian@yahoo.com

Ծնած է 1960ին, Երեւան: 1982ին աւարտած է ԵՊՀ պատմութեան բաժանմունքը, 1982-91՝ աշխատած է Հայաստանի ԳԱ պատմութեան հիմնարկը, 1990ին պաշտպանած է ատենախօսութիւն՝ պատմութեան, քարտէզագրու-

թեան եւ լեզուաբանութեան խնդիրներու շուրջ, 1993ին աւարտած է Ֆրանսայի գործարարներու եւրոպական ուսումնավայրի դասընթացքը: Հրատարակած է գիտական եւ հրապարակախօսական յօդուածներ, հեղինակ է ապագայագիտական, գիտափիլիսոփայական եւ լեզուաբանական աշխատութիւններու, ուսած է քսանէն աւելի լեզու: 2020էն կ'աշխատակցի ՀՀՀին:

Վիլէն Մնացականեան

mnatsakanyanvilen@gmail.com

Ծնած է 1998ին, Ռուսաստան: 2023ին մագիստրականը ստացած է Հայ-Ռուսական համալսարանի «Տնտեսութեան պետական կարգաւորում» բաժինէն: Հեղինակ է երկու գիրքի, վերջինը՝ *Ինտեգրացիոն գործընթացների ազդեցությունը միգրացիոն հոսքերի վրայ* (2020): 2024էն կ'աշխատի դոկտորականին վրայ՝ Հայ-Ռուսական համալսարանին մէջ՝ «Միջազգային տնտեսագիտութիւն» մասնագիտութեամբ, միաժամանակ կը դասաւանդէ ՀՀ տնտեսութիւն, Միջազգային տնտեսագիտութիւն եւ Արտասահմանեան երկրների տնտեսութիւն: Եղած է անդամ գործադիր եւ օրէնսդիր մարմիններու փորձագիտական խումբերու:

2023էն կ'աշխատակցի ՀՀՀին:

Վահրամ Շէմմասեան

vahram.shemmassian@csun.edu

Ծնած է Թրիփոլի, Լիբանան: 1996ին պաշտպանած է դոկտորականը՝ “The Armenian Villagers of Musa Dagh: A Historical-Ethnographic Study, 1840-1915” նիւթով: 2006էն տնօրէնն է California State University, Northridgeի ժամանակակից եւ դասական լեզուներու եւ գրականութեան բաժանմունքի հայագիտութեան բաժնին: Ունի բազմաթիւ յօդուածներ, Մուսա Լեռան բնակչութեան նուիրուած մենագրութիւններ, վերջինը՝ *The Armenians of Musa Dagh: From Obscurity to Genocide Resistance and Fame (1840-1915)* (2020): Պարգևատրուած է ՀՀ Սփիւքի նախարարութեան Ուիլիլմ Սարոյեան շքանշանով (2010): Արժանացած է Ծիծեռնակաբերդի Հայոց Յեղասպանութեան թանգարան-ինստիտուտի Ֆրանց Վերֆէլ պատուանշանին՝ առ ի գնահատանք Մուսա Լեռան մասին իր գիտաշխատութիւններուն (2015): 1996էն կ'աշխատակցի ՀՀՀին:

Արթուր Շէնեան

arthurshenian@gmail.com

Ծնած է 1997ին, Ռումիէ, Լիբանան: 2020ին աւարտած է Հայկազեան համալսարանի հայագիտական ճիւղի քառամեայ ընթացքը՝ ստանալով պսակաւոր արուեստից վկայականը: 2022էն կը հետեւի Փարիզի ԻՆԱԼՔՕ համալսարանի ԻՄԱՍ (International Master's in Armenian Studies) առցանց ծրագրին: Ներկայիս կը պաշտօնավարէ իբրեւ Հայկազեան համալսարանի Տէրեան եւ Պարսումեան գրադարաններու վարչական պատասխանատու: Հանդէս կու գայ պատմութեամբներով, յօդուածներով ու թարգմանութիւններով: Գիտական հետաքրքրութիւններու ծիրը կ'ընդգրկէ սփիւքա-

հայ նոր եւ նորագոյն գրականութիւնը, ինչպէս նաեւ արեւմտահայերէնի լեզուաոճական հարցերը:

Վարուժան Պօղոսեան

varuzhan.poghosyan@bk.ru

Ծնած է 1955ին, Երեւան: 2009ին պաշտպանած է դոկտորական՝ «Հայոց Յեղասպանութեան առաջին փուլը ֆրանսիական պատմագրութեան եւ հասարակական մտքի գնահատմամբ (1895-1918թթ.)» նիւթով: Հեղինակ է հայերէն, ռուսերէն, ֆրանսերէն մենագրութիւններու եւ յօդածներու: Հրատարակած է հայ մեծանուն պատմաբաններ՝ Աշոտ Յովհաննիսեանի եւ Աբգար Յովհաննիսեանի անտիպ գիրքերը: 2001էն առաջատար գիտաշխատող է ԵՊՀ Հայագիտական հետազօտութիւններու ինստիտիտին մէջ: 2014-22՝ եղած է ԵՊՀ Հայագիտութեան հարցեր հանդէսի պատասխանատու քարտուղարը: Գիտական հետաքրքրութիւններուն ծիրը կ'ընդգրկէ ԺԸ. դարու ֆրանսական յեղափոխութիւնը, հայ-ֆրանսական յարաբերութիւնները, Հայոց Յեղասպանութիւնը, խորհրդային եւ ժամանակակից ռուսական պատմագրութիւնը:

2011էն կաշխատակցի ՀՀՀին:

Յասմիկ Սայադեան

hasmik.sayadyan93@gmail.com

Ծնած է Երեւան, 1993ին: Աւարտած է ԵՊՀ պատմութեան ֆակուլտետի արուեստաբանութեան բաժինը: 2016-17՝ ուսանած է Ֆրանսա՝ Էքս-Մարսէյ համալսարանի արուեստաբանութեան բաժինը: 2017ին պաշտպանած է թեկնածուական՝ Անիի «Տիգրան Հոնենց եկեղեցու որմնանկարները» նիւթով: 2017-24՝ եղած է «Յովհաննէս եւ Նոյեմի Մեգերեաններ»-ու անուան հին գորգերու թանգարանի արուեստաբան: Գիտական հետաքրքրութիւններու ծիրը կ'ընդգրկէ հին գորգերու ուսումնասիրութիւն, գեղանկարչութեան վերլուծութիւն, հոգեբանութիւն:

Խաչատուր Ստեփանեան

kh.stepanyan@gmail.com

Ծնած է 1976ին, Զաւախք: Վարիչն է Խ. Աբովեանի անուան հայկական պետական մանկավարժական համալսարանի համաշխարհային պատմութեան եւ անոր դասաւանդման մեթոտաբանութեան ամբիոնին:

Հրատարակած է աւելի քան 120 գիտական եւ գիտամեթոդական յօդած, հեղինակ եւ համահեղինակ է բուհական, ուսումնական ձեռնարկ-դասագիրքերու, ունի 7 մենագրութիւն, որոնց վերջինը՝ *Հայաստանում խորհրդային իշխանութեան հաստատման հիմնահարցը սփիւռքահայ հասարակական-քաղաքական միջին գնահատմամբ (1920-1930ականներ)* (2021): Գիտական հետաքրքրութիւններու ծիրը կ'ընդգրկէ ԺԹ. դարավերջ-Ի. դարասկիզբի հայ ազգային-ազատագրական շարժման, Հայաստանի Ա. Հանրապետութեան, հայ-վրացական փոխյարաբերութիւններու, 1920-30ականներու սփիւռքահայ հասարակական-քաղաքական միտքի, հայութեան

տեղաշարժերու եւ փոխակերպումներու, Խորհրդային Հայաստանի եւ Անդրկովկասի պատմութեան, սովետագիտութեան հարցերը:

Արփի Վարդումեան

avardumyan8@gmail.com

Ծնած է 1948ին, Երեւան: 1972ին աւարտած է Կոմիտասի անուան Երեւանի պետական կոնսերվատորիայի երաժշտութեան պատմութեան եւ տեսութեան բաժինը: Այժմ գիտաշխատող է Մատենադարանի արուեստի պատմութեան եւ գրչութեան կեդրոններու ուսումնասիրութեան բաժինին մէջ: 1998էն անդամ է Հայաստանի կոմպոզիտորների եւ երաժշտագետների միութեան: Հրատարակութեան պատրաստած է հայր Ղեւոնդ Տայեանի բազմահատոր *Շարակնոցի*, Ա. հատորը, նաեւ՝ Վիեննայի Մխիթարեան միաբանութեան մատենադարանի «Մատենա երաժշտականութեան» ծաւալուն ձեռագրի բնագիրը: Գիտաուսումնական հետաքրքրութիւններու ծիրը կ'ընդգրկէ հայ միջնադարեան շարականները, Կոմիտաս վարդապետի երաժշտական գործունէութիւնը, Եղիա Տնտեսեանի երաժշտական բերքը: 2012էն կ'աշխատակցի *Հայկազեան հայագիտական հանդէսին*:

Անդրանիկ Տազէսեան

adakessian@haigazian.edu.lb

Ծնած է 1960ին, Պէյրութ: 2011ին պաշտպանած է դոկտորականը՝ “Democracy and Integration in Multicommunal Polities: The Armenians and the Kurds in Lebanon” նիւթով: 1993-2017՝ պատասխանատու քարտուղար, իսկ 2018էն պատասխանատու խմբագիրն է *Հայկազեան հայագիտական հանդէսին*: Անդամ է *Հայագիտական հարցեր* (2014), *Ցեղասպանագիտական հանդէս* (2018), *Բանբեր Հայաստանի արխիւների* (2023) պարբերականներու խմբագրակազմերուն: Անդամ է Ծիծեռնակաբերդի Հայոց Ցեղասպանութեան Թանգարան-Ինստիտուտի գիտական խորհուրդին (2020) եւ Ուաշինկթընի Armenian National Instituteին (2024): 2011էն տնօրէն է Հայկազեան համալսարանի հայկական Սփիւռքի ուսումնասիրութեան կեդրոնին: Այդ հանգամանքով կազմակերպած է ամենամեայ գիտաժողովներ: Խմբագրած է գիրքեր, վերջինը՝ *Հայերը Ծոցի արաբական երկիրներուն մէջ գիտաժողովի նիւթեր* (2024), կազմած է գիրքեր, վերջինը՝ *ՀԲԸՄ Հաճընի որբանոցը* (1919-1920) (2021), ունի մենագրութիւններ, վերջինը՝ *Լիբանանի հայօճախը, գիրք Ա., համարկումին խաչուղիները (1920-2005)* (2015): Գիտական հետաքրքրութիւններուն ծիրը կ'ընդգրկէ ժողովրդավարացումը, մարդկային իրաւանց, ինքնութեան, համարկումի, Սփիւռքի մշակոյթի եւ պահպանման, Միջին Արեւելքի հայօճախներու պատմութեան հարցերը: 1993էն կ'աշխատակցի ՀՀՀին:

Տէր Րաֆֆի Տէր Յովհաննէսեան

frohanessian@hotmail.com

Ծնած է Պէյրութ, 1972ին: 1991-95՝ Հռոմի Պապական Գրիգորեան համալսարանին մէջ ուսանած է փիլիսոփայութիւն, իսկ Պէյրութի Սէն Ժոզէֆ հա-

մալսարանին մէջ 2003ին պաշտպանած է մագիստրական՝ կրօնագիտութեան ուղղութեամբ: 2000-9՝ եղած է Librairie Orientalի հայկական բաժնի պատասխանատուն, իսկ 2007-20՝ վարած է լիբանանեան *Սաութ ալ մահապպէ* ռատիոյկայանի Կիրականօրեայ միժամեայ հայկական յայտագիրը: 2019-23՝ դիւանապետն է Հայ Կաթողիկէ պատրիարքութեան, իսկ 2023էն Պէյրութի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ-Ս. Եղիա աթոռանիստ եկեղեցիի հոգեւոր հովիւն է: Հեղինակն է *Père Sahak Kéchichian. Le consolé consolateur* (2023) գիրքին: Գիտական հետաքրքրութիւններու ծիրը կ'ընդգրկէ լիբանահայ մշակութային միութիւններու գործունէութիւնը, միջեկեղեցական եւ միջկրօնական համագործակցութիւնը:

Փրոֆեսոր Սիմոն Փայասլեան

payas@bu.edu

Վարիչն է Պոստոնի Համալսարանի Զարլզ Ք. եւ Էլիզապէթ Մ. Քենոսեանի Անուան Ժամանակակից Հայոց Պատմութեան եւ Գրականութեան Ամբիոնին: 1992ին, Ուէյն Համալսարանէն ստացած է դոկտորական վկայական՝ քաղաքական գիտութիւններու մարզին մէջ, իսկ Եու. Սի. Էլ.Էյ.Էն՝ 2003ին, երկրորդ դոկտորականը՝ հայոց պատմութեան մէջ: Դասաւանդած է զանազան համալսարաններու մէջ, ներառեալ՝ Միչիկընի, Սատըրն Քելիֆորնիայի, Սուն Եաթ Սէնի (Կանժու, Չինաստան) եւն.:

Հեղինակ է շարք մը գիրքերու, վերջինը՝ *The Political Economy of Human Rights in Armenia: Authoritarianism and Democracy in a Former Soviet Republic* (2011): Ֆրետերիք Փիրսընի համահեղինակութեամբ իր *International Political Economy: Conflict and Cooperation in the Global System* գիրքը (լոյս տեսած 1999ին), չինարէն թարգմանութեամբ հրատարակուած է 2006ին: Ունի նաեւ ուշագրաւ ուսումնասիրութիւն-յօդուածներ, ինչպէս՝ “Diasporan Subalternities: The Armenian Community in Syria,” եւ “Imagining Armenia,” (*The Call of the Homeland: Diaspora Nationalisms, Past and Present*, Brill, 2010) գիրքին մէջ: Փրոֆ. Րիչըրտ Յովհաննէսեանի հետ խմբագրած է *Armenian Constantinople* (2010) եւ *Armenian Cilicia* (2008) հատորները: Ներկայիս աւարտելու վրայ է Դանիէլ Վարուժանի նուիրուած ուսումնասիրութիւն մը եւ՝ *Diasporization and the Politics of Recognition: U.S. Foreign Policy and the Armenian Question* գիրքը: